

fige det bestemte, men jeg kan rimeligvis nok sige, at hun omtrent hvert Tjerdingsaar tager sig en høi En, og saa er hun ustyrlig; men for Ørigt er hun virkelig en meget omgængelig Kvinde, som de Andre i vedkommende Anstalt sætte Pris paa. Dersom man nu vilde sige, at fordi hun saar Løilighed til et Par Gange om Aaret at tage sig en høi En, er hun uværdig, da burde dog dette være lidt vanskeligt at sige, jeg turde da ikke sige, at hun var uværdig, efter det Kjendskab, jeg har til hende. For mig staar det saaledes, at man ogsaa maatte stjæle meget skarpt mellem Forsørgelse af Børn ogældre og af de saakaldte Uværdige. Jeg vil tillade mig at anbefale Thinget, at man ved de Bestemmelser, man tager, værner saa Meget som muligt om at holde Børnene ved Hjemmet og især at holde dem ved Moderen og kun i yderste Tilfælde stiller dem fra hende; der kan jo være Forhold, hvor vi kunne mene, at det er en daarlig Moder, men det kan ikke nytte, at vi synes, at hun er det, hun har dog mange Gange meget Mere at sige hos Barnet end nogen Anden, og dette at skille et Barn fra Moderen er noget af det Sidste, man skal gribe til. Jeg vil derfor særlig bede, at man vil tage dette Forhold under Overveelse, og at man kunde indrette det saaledes, at Børnene saa meget som muligt blev hos deres Forældre, og hvis de skulle anbringes andre Steder, virkelig anbringes i gode Høyer, ligesom jeg ogsaa vil lægge et godt Ord ind for de uværdige Gamle, som have lidt i den Tid, de kunde, og som jeg for Resten har Haab om, at man ad anden Vej kunde holde borte, idet jeg antager, at dersom vore Hjælpekasser kunde faae en saadan Udvidelse, som jeg tror, de vilde faae, dersom Lovforslaget blev til Lov, vilde man kunne holde saadanne Folk helt borte fra det offentlige Fattigvæsen; men skulde dette ikke kunne ske, vil jeg dog haabe, at de dog kunde blive anbragte i gode og hyggelige Hjem. Derimod skal jeg sige, at jeg har virkelig ikke Meget tilovers for disse store Dæmpe, man har gaaende omkring, og som Ingenting ville bestille, ligesom jeg heller ikke har Meget tilovers for saadanne store Fyre, der ville slaas til enhver Tid og stadig kaste sig ud i den værste Kaahed. Jeg kan meget godt være med til, at de anbringes paa Anstalter, der for dem er Dvangsanstalter. Dersom vi nu her foruden en saadan human Lovgivning angaaende Fattigvæsenet tillige kunde have faaet Forslag om Hjælpekasser frem (Thorup: Samlet i et Hele?). Nei, jeg tænker mig det ikke samlet, men naar blot vi fik dem ud, og

saa disse Hjælpekasser havde en saadan Pengemængde til Raadighed, at de virkelig kunde hjælpe overalt, hvor der staar værdige Fattige, om hvilke man sagde: Han maa ikke falde paa Fattigvæsenet, han er for god til det, det vilde ødelægge ham, han skal blive udenfor — saa kunde man, hvis vi skulde faae Syge- og Alderdomskasser, give dem Bidrag til at yde deres Tilskud dertil. Nu har man raabt i flere Aar paa Hjælp til Selvhjælp. Ja, det er meget godt, dersom de kunne hjælpe sig selv; men dersom man vil gaa ud i Landkommunerne, og der er jeg mest kjendt, og se, hvilke Indtægter en Arbejderfamilie med Børn der har at leve for, saa vil man komme til at indromme, at de ikke have Noget at lægge til Side hverken til Sygekasser eller til Alderdomsforsørgelseskasser. Her mener jeg, at der vil være en Opgave for Hjælpekasserne, saaledes, at man kan sige til disse Folk: Hvis Du kan indskyde lidt, skulle vi hjælpe Dig til, at dit Indskud kan blive saaledes, at Du kan faae den Ret, som Kasserne giver Dig. Dersom vi saa tillige kunde faae den Bestemmelse gennemført, at Hjælp i Anledning af Sygdom til Læge, Medicin og Begravelse ikke blev betragtet som Fattighjælp, vilde det være en betydelig Hjælp fremad. Der er Mange, som til Dato er kommet paa Fattigvæsenet, fordi de til en vis given Tid have faaet en stærk Sygdom enten hos Forsørgeren selv eller hos hans Familie; dersom vi havde hjulpet dem over dette strenge Punkt, vilde de maasse til deres Dødsdag kunne have holdt sig. Det skulde derfor glæde mig, om vi kunde faae et saadant Supplement. Kunde vi saa faae saa mange Hænge i disse Hjælpekasser, som vi have foreslaaet, at vi virkelig kunde holde de Gamle over 60 Aar borte, altsaa alle dem, om hvilke vi maa sige: Det har været en god Mand og en god Kvinde, de have leveret en god Støtte til det sælles Arbejde her paa Stedet, de skulle ikke falde Fattigvæsenet til Byrde, saaledes at vi hjalp dem enten direkte eller med Tilskud til deres Indskud i Alderdomskassen, saa er jeg overbevist om, at vi ville faae megen Glæde af Fattiglovgivningen her i vort Land.

Kjær: Jeg beklager meget, at den ærede Minister lod til at blive meget fornærmet over min Henvendelse til ham; han brugte nemlig et saa stærkt Udtryk, som at jeg ikke havde hørt et Ord af, hvad han havde sagt, da han holdt sit Foredrag. Det er en Misforstaaelse. Vel indrømmer jeg, at jeg ikke hører til de meget Opmærksomme, men jeg flyttede mig dog saa nær, som jeg